

## Els vampirs claven els ullals a CaixaForum Madrid

- L'exposició *Vampirs. L'evolució del mite* proposa un recorregut transversal per la història d'aquesta figura, popularitzada pel cinema i més viva que mai en la cultura popular.
- La mostra, coorganitzada per La Cinémathèque française i "la Caixa", proposa una mirada interdisciplinària centrada en els vampirs cinematogràfics, però també s'atura en la literatura, el còmic, la televisió i les arts visuals, entre altres disciplines.
- S'hi exhibeixen més de 360 obres d'una trentena de museus i col·leccions privades, entre fotografies, dibuixos, vestuari de pel·lícules, manuscrits, llibres, còmics, cartells, pintures, gravats, documents i objectes diversos. També s'hi poden veure 15 muntatges audiovisuals amb fragments de més de 60 pel·lícules i sèries.
- Entre les peces que s'hi podran veure, s'inclou el guió de Bram Stoker per a la primera adaptació de *Dràcula* al teatre, vestuari per a les pel·lícules *Dràcula* de Francis Ford Coppola i *Entrevista amb el vampir* de Neil Jordan, gravats de Goya, obres d'Andy Warhol i Jean-Michel Basquiat, o la màscara i altres objectes del rodatge del *Nosferatu* de Werner Herzog.

---

**Vampirs. L'evolució del mite. Concepte i producció:** Exposició coorganitzada entre "la Caixa" i La Cinémathèque française. **Comissariat:** Matthieu Orléan, l'assessor artístic d'exposicions temporals de La Cinémathèque française i comissari de l'exposició, amb la col·laboració de Florence Tissot. **Lloc:** CaixaForum Madrid (Paseo del Prado, 36). **Dates:** Del 14 de febrer al 7 de juny de 2020.

 [@FundlaCaixaCAT](https://twitter.com/FundlaCaixaCAT) [@CaixaForum\\_CAT](https://twitter.com/CaixaForum_CAT) [#VampirsCaixaForum](https://twitter.com/VampirsCaixaForum)

---

**Madrid, 13 de febrer de 2020.** La directora general adjunta de la Fundació Bancària "la Caixa", Elisa Durán; la directora de CaixaForum Madrid, Isabel Fuentes, i l'assessor artístic d'exposicions temporals de La Cinémathèque française i comissari de l'exposició, Matthieu Orléan, han presentat avui a CaixaForum Madrid *Vampirs. L'evolució del mite*.

Dins de la seva programació cultural, "la Caixa" dedica una atenció preferent a les manifestacions artístiques fonamentals en la formació de la sensibilitat contemporània. En aquesta línia s'emmarquen les exposicions dedicades al cinema, que, juntament amb la fotografia, constitueix una de les formes artístiques més característiques del segle xx. Així, l'entitat ha dedicat mostres retrospectives a grans noms del món del cinema, com ara els directors Charles Chaplin, Federico Fellini i Georges Méliès, i a companyies pioneres com Pixar o Disney. Gràcies a la col·laboració amb La Cinémathèque française de París, es van presentar anteriorment projectes conjunts com *Georges Méliès. La màgia del cinema*; *Art i cinema. 120 anys d'intercanvis* i *Cinema i emocions. Un viatge a la infància*.



Isabelle Adjani i Klaus Kinski a *Nosferatu* de Werner Herzog. Producció: Gaumont (França) / Werner Herzog Filmproduktion (Alemanya), 1979

La quarta mostra organitzada conjuntament entre aquestes dues institucions analitza la fascinació dels cineastes per aquesta figura terrorífica —de Murnau a la saga *Crepúsculo*, de Dreyer a *True Blood*—, així com l'empremta del vampir en cent anys de cultura popular. Després de la seva exhibició a París a la tardor del 2019, la mostra arriba a CaixaForum Madrid en el que suposa la seva estrena a Espanya, i més endavant viatjarà a CaixaForum Barcelona, on es podrà veure a partir del juliol.

Terrorífics, seductors, manipuladors, malvats, apassionats, elegants, intel·ligents, repulsius, sàdics, contradictoris, melancòlics, hilarants... Els vampirs i les vampiresses formen part intrínseca de la mitologia popular en les seves múltiples facetes. El mite ha anat evolucionant d'acord amb el temps i s'ha anat

metamorfosant, sobretot a través del cinema i, en els últims anys i d'una manera molt especial, de les sèries televisives, encara que els vampirs han

envaït tots els àmbits de la cultura, des de la literatura fins al còmic, passant per les arts visuals.

Aquesta exposició multidisciplinària proposa un recorregut a través de la llegenda dels vampirs, que es popularitza sobretot a partir de la publicació a finals del segle XIX de la novel·la *Dràcula*, de Bram Stoker. Però va ser el cinema, que s’inventa en el mateix moment de l’edició de la novel·la, qui va aprofitar i desenvolupar aquest mite i el va convertir en part essencial de la història del setè art.

La mostra pretén que els visitants se submergeixin en el món dels vampirs establint connexions entre diferents àmbits de la cultura. Per aquesta raó, en l’itinerari de l’exposició —dividida en cinc àmbits—, aquesta història vampírica es narra i s’il·lustra en nombrosos suports. A més de fragments audiovisuals, la mostra inclou fotografies, dibuixos, vestuari real i els seus esbossos de disseny, manuscrits, llibres, còmics, cartells, pintures, gravats, documents i objectes diversos.

Entre les 362 peces de més de 30 museus i col·leccions privades, s’inclouen, per exemple, la màscara utilitzada en el rodatge del *Nosferatu* de Werner Herzog; vestits de la dissenyadora Eiko Ishioka per al film *Dràcula* de Francis Ford Coppola; el guió de Bram Stoker per a la primera adaptació de *Dràcula* al teatre, així com algunes de les estampes dels *Capritxos* i *Els desastres de la guerra* de Goya, i obres d’Andy Warhol, Niki de Saint Phalle o Mike Kelley.

També s’hi inclouen obres de la Col·lecció ”la Caixa” d’Art Contemporani que reflexionen sobre aquesta figura, a càrrec d’artistes com Jean-Michel Basquiat o Cindy Sherman, així com altres peces encarregades especialment per a aquesta exposició a artistes com Wes Lang o Claire Tabouret. Així mateix, en la mostra es pot gaudir de 15 muntatges audiovisuals temàtics, amb fragments de 60 pel·lícules i sèries televisives.



Wes Lang. *Fuck the Facts*, 2019. Cortesia de V1 Gallery i Wes Lang, Copenhaguen

## Una vetllada vampírica amb donació de sang

"la Caixa" ha preparat un complet programa d'activitats relacionades amb l'exposició pensat per a tots els públics, que inclou des d'un cicle de projeccions de pel·lícules imprescindibles, com *Nosferatu*, *Dràcula de Bram Stoker* o *Solo los amantes sobreviven*, fins a un cicle d'arts visuals a càrrec de l'especialista en cultura popular Mery Cuesta.

Destaca la proposta *Quan es fa de nit*, una nit vampírica prevista per al 6 de març amb lectura, poesia, cinema, televisió i música a càrrec de Roberta Marrero, Javier Corcobado, José Viruete i Evripidis and His Tragedies, entre d'altres. A més, en col·laboració amb la Creu Roja, a la plaça exterior de CaixaForum Madrid es podrà donar sang. Fins al 12 d'abril, tots els donants de la Comunitat de Madrid rebran una entrada per visitar l'exposició.

La programació es completa amb activitats pensades especialment per a la comunitat educativa i per al públic familiar. A la mateixa mostra s'ha creat el Vamp Club, un espai familiar per entrar a formar part de la comunitat vampírica. Així mateix, entre la variada oferta de visites comentades destaca la que inclou una degustació del menú vampíric creat especialment per a l'ocasió, una iniciativa que s'inscriu dins de l'onzena edició de Gastrofestival.

Finalment, amb motiu de l'exposició s'ha editat un catàleg que pretén també ser un assaig pluridisciplinari sobre el tema dels vampirs a partir de textos d'especialistes com Christopher Frayling, Stéphane du Mesnildot i Jordi Costa, entre d'altres, convidats per Matthieu Orléan i Florence Tissot com a responsables dels seus continguts. Cadascun dels capítols del volum es tanca amb una entrevista a un cineasta que ha realitzat films de gènere vampíric: Francis Ford Coppola (*Dràcula de Bram Stoker*); Werner Herzog (*Nosferatu, vampir de la nit*); Albert Serra (*Història de la meua mort*); Olivier Assayas (*Irma Vep*) i Bertrand Mandico (*Ultra Pulpe*). El llibre inclou també una extensa filmografia de més de 300 títols de pel·lícules de vampirs i un conjunt de petits assajos sobre algunes pel·lícules de culte del gènere.

## Immortalitat, terror i desig

Símbol del desig de l'ésser humà per l'eterna joventut i la immortalitat, el vampir és també una encarnació de l'esperit rebel. La seva figura exerceix d'al·legoria de la bogeria i de les pors ancestrals de la humanitat, en diferents contextos socials i històrics. El vampir també apel·la a la lluita pel poder i la dominació, i als desitjos i les pulsions sexuals més profunds i reprimits. És una figura que ofereix multitud d'interpretacions en els camps de la psicologia, l'etnologia, l'antropologia, la religió i la història.

En aquest sentit, l'exposició ofereix un viatge pluridisciplinari per l'univers dels vampirs, que s'inicia abans de l'existència del cinema, quan aquests personatges formaven part de llegendes i narracions orals ancestrals, de vegades basades en personatges històrics, per continuar al segle XIX, quan el mite apareix amb força en la literatura gòtica i de terror.

El cinema mut, especialment a partir de la pel·lícula *Nosferatu* de Murnau (1922), consolida la figura del vampir en la mitologia popular, i la seva relació amb el cinema continua amb els films en els quals Bela Lugosi interpreta Dràcula als anys trenta; amb els clàssics, ja en color, de la productora britànica Hammer, i, finalment, amb les interpretacions més contemporànies, que incorporen vampirs amb caràcters més complexos i humanitzats, com *Dràcula de Bram Stoker* de Francis Ford Coppola, *Entrevista amb el vampir* de Neil Jordan —a partir de l'àmplia sèrie literària d'Anne Rice—, la saga *Crepúsculo* i sèries televisives com *True Blood* i *Buffy, cazavampiros*.

Des del rostre expressionista de *Nosferatu*, vampirs i vampiresses han poblat pel·lícules de tots els gèneres: films poètics, al·legories polítiques, terror pur i dur, melodrames passionals, comèdies i pel·lícules d'horror de dubtosa qualitat. A més, en els últims anys els vampirs han experimentat un inesperat *revival* a través de les històries adolescents i, també, de pel·lícules que han aprofundit en el mite des de punts de vista més complexos, firmades per directors de prestigi com Francis Ford Coppola, Jim Jarmusch o Albert Serra.

## Recorregut de l'exposició

### Vampirs històrics

Hi ha constància de vampirs amb formes molt diverses en llegendes i mitologies des de l'antiguitat i el temps bíblic. Però la figura del vampir, tal com la coneixem avui en dia, arrela a l'edat mitjana a l'Europa Central, a partir d'un rumor que neix als cementiris dels països assolats per les guerres i les epidèmies.

Al segle XVIII, les històries de vampirs procedents de zones rurals de l'Europa de l'Est i Grècia arriben a oïda de filòsofs il·lustrats com Voltaire i Rousseau, que discuteixen sobre el seu significat i importància. Goya, en el seu art a cavall entre la Il·lustració i el Romanticisme, representa monstres amb ales de ratpenat a les seves estampes. Va ser al segle XIX quan el mite va irrompre amb força en la literatura gòtica, amb obres seminals com *El vampir* (1819), de J. W. Polidori, basada en un relat inacabat de Lord Byron, i *Carmilla* (1872), de Joseph Sheridan Le Fanu.



Gustave Doré. Il·lustració per a *L'infern* de Dante Alighieri. © Bibliothèque Nationale de France

Però és *Dràcula* (1897), la novel·la de l'irlandès Bram Stoker, l'obra que va acabar posant les bases del vampir modern i que va establir alguns elements que associem al món dels vampirs: les estaquetes, els alls... L'autor es va basar per crear el seu personatge en dues figures històriques: Vlad Dràcula Tepes, l'Emperador de Transsilvània, i l'hongaresa Erzsébet Báthory, coneguda com «la comtessa sanguinària». D'aquest *Dràcula* s'exposen a la mostra diverses edicions del llibre, així com el manuscrit de Stoker per a la versió teatral de l'obra.

El cineasta expressionista alemany F. W. Murnau va reinterpretar la novel·la de Stoker a la seva obra mestra *Nosferatu. Una simfonia de l'horror* (1922), amb la qual va obrir el pas a una llarga llista de vampirs cinematogràfics. A la mostra s'exposen dibuixos originals del productor artístic del film i notes del guió d'aquest film clàssic. Werner Herzog va fer un *remake* de la pel·lícula de Murnau el 1979, *Nosferatu, vampir de la nit*, del qual s'exhibeix vestuari i la

màscara que cobria el rostre de l'actor Klaus Kinski, entre altres objectes del rodatge.

### Vampirs poètics

El cinema també té una mica de vampíric, ja que és un art que es veu en la foscor, que no envelleix i que és etern. Potser per això la relació entre cinema i vampirs és tan fructífera. A la dècada del 1910 va sorgir el terme *vamp* per qualificar algunes estrelles de Hollywood. La primera a rebre aquest apel·latiu va ser Theda Bara (1882-1956), un personatge carregat d'erotisme i amb un gran magnetisme. L'artista Cindy Sherman s'autoretrata com una Judit *vamp* en una obra del 1990 que pertany a la Col·lecció de "la Caixa".

Un altre actor lligat per sempre al seu personatge vampir és Bela Lugosi (1882-1956), que va interpretar Dràcula primer en escenaris teatrals i que més tard va triomfar amb les adaptacions cinematogràfiques dels anys trenta, quan va crear la imatge seductora i aristocràtica amb capa del personatge. Andy Warhol, a la serigrafia *The Kiss* (1963), va utilitzar la imatge d'aquest actor. Aquest artista pop americà va fer una incursió cinematogràfica en el món dels vampirs quan va produir el film *Sangre para Drácula* (1974), dirigit per Paul Morrissey, cineasta de The Factory, i interpretat per Udo Kier i Joe Dallesandro.

### Vampirs polítics

Encara que el cinema vampíric s'inscriu habitualment dins del gènere fantàstic, arrela profundament en la realitat, ja que proposa paràboles polítiques. Així, segons l'època i la geografia, el vampir ha ressorgit com a espia comunista, capitalista corrupte, guru al marge de la llei o drogoaddicte dels baixos fons. El vampir és una metàfora dels perills que desestabilitzen la societat.

Per exemple, a la sèrie de deu episodis cinematogràfics *Les Vampires* (1915-1916), de Louis Feuillade, la banda de criminals Els Vampirs sembla el caos a París. La figura del vampir també s'ha utilitzat per assenyalar els abusos dels polítics i del capitalisme salvatge, com als cartells que vampiritzen Richard Nixon i Margaret Thatcher.

Artistes contemporanis com Mike Kelley, Marcel Dzama i Jean-Michel Basquiat reflecteixen aquesta relació. Niki de Saint Phalle construeix un altar-tomba vampir en una obra del 1962. D'altra banda, els vampirs contemporanis pateixen els embats de la marginalitat, la droga i malalties com la sida a

pel·lícules com *The Addiction* (1995), d'Abel Ferrara, i *Solo los amantes sobreviven* (2013), de Jim Jarmusch.



John Karlen, Danielle Ouimet i Delphine Seyrig a *Les lèvres rouges* (*El rojo en los labios*, 1971), de Harry Kümel. Foto: Virginia Haggard Leirens / Tous droits réservés

### Vampirs eròtics

El vampir és un ésser eminentment sexual. Obsessionat per reproduir-se, convertint humans en nous vampirs a base de succionar-los la sang, s'identifica amb una libido compulsiva i devoradora. La seva figura, tant en la versió masculina com en la femenina, sol ser força seductora. Poques preses, de qualsevol gènere i condició, es poden resistir al seu atractiu.

No és casualitat que el cinema hagi generat un gran nombre de pel·lícules eròtiques que tenen els vampirs com a protagonistes. Les pel·lícules de la productora britànica Hammer van explotar al màxim el *sex-appeal* de Dràcula, dins dels límits de l'època. Molts d'aquests films, de vegades sexistes en la seva representació de la dona, barregen erotisme i paròdia. A més, la sexualitat dels vampirs està sempre alliberada dels codis burgesos tant pel que fa a l'opció sexual com a les convencions de gènere. La pintora surrealista Leonor Fini, per exemple, pinta Carmilla, l'heroïna de la primera novel·la protagonitzada per una vampiressa al segle XIX, obertament lesbiana.

Una part important d'aquest àmbit està dedicada a la pel·lícula *Dràcula de Bram Stoker* (1992), de Francis Ford Coppola, molt fidel a la novel·la original, que va incorporar també l'erotisme, però en aquest cas com a conseqüència de la passió amorosa a través del temps. D'aquesta aclamada pel·lícula, s'exposen vestits i esbossos de la dissenyadora japonesa Eiko Ishioka, que va guanyar un Oscar pel seu treball en el vestuari del film de Coppola. També s'exposen vestits dels personatges de Tom Cruise i Kirsten Dunst per a *Entrevista amb el vampir* (1994), de Neil Jordan.

### Vampirs pop

Més enllà del cinema i la literatura, els vampirs envaeixen tots els racons de la cultura pop: són als jocs de rol, als còmics i als videojocs. Continuen sent éssers sobrenaturals, però s'han alliberat de les regles del vampir tradicional i poden ser divertits i tendres, portar una vida normal com la resta de les



minories, estar integrats en la societat i tenir els mateixos drets que els humans, com planteja la sèrie *True Blood*.

El vampir també s'ha convertit en heroi per a adolescents (i en protagonista d'una sèrie supervendes), com el sofert Edward Cullen de la saga de novel·les i pel·lícules *Crepúsculo*, en la qual el gènere romàntic preval per damunt el de terror. A la sèrie *Buffy, cazavampiros*, també dirigida al públic adolescent, la protagonista lluita contra uns monstres que estan totalment diluïts en la societat i que no es distingeixen dels humans. Altres vampirs aspiren a ser feliços i tenir una família, com els de la saga d'*Entrevista amb el vampir*, d'Anne Rice. Ara l'espectador acaba identificant-se amb aquestes criatures.

## ACTIVITATS AL VOLTANT DE L'EXPOSICIÓ

### CONFERÈNCIA A CÀRREC DEL COMISSARI

**Dijous 13 de febrer de 2020**

Matthieu Orléan, comissari de l'exposició i director d'Exposicions Temporals de La Cinémathèque française, introduirà l'exposició i presentarà els detalls del projecte.

### CICLE D'ARTS VISUALS

#### MALEÏT VAMPIR! EL MITE DINS I FORA DEL CINEMA

Del 3 de març al 23 d'abril de 2020

Cicle comissariat per Mery Cuesta, crítica d'art, comissària d'exposicions, docent i dibuixant, especialista en cultura popular i subcultures

El cicle *Maleït vampir! El mite dins i fora del cinema* se centra en les diferents connotacions que adopta el mite del vampir en àmbits com el cinema, però també en les arts visuals, la moda, les sèries, les subcultures o el feminisme. El vampir, maleït i *outsider*, representa un esperit: el de la dissidència de la normalitat i, més enllà, el de la transgressió. Aquest cicle ofereix una visió calidoscòpica del valor del mite del vampir actualment, i aprofundeix en les seves implicacions estètiques i simbòliques a les beceroles del segle XXI.

- **Transformacions del mite del vampir al segle XXI**

- **Taula rodona amb Javier Arries, Pere Parramon i Mery Cuesta**

- Dimarts 3 de març de 2020, 19.30 h

- Si bé el cinema sembla el lloc fonamental des d'on tractar el mite del vampir, aquesta figura també ha estat representada al llarg del segle XXI en sèries, literatura, moda, arts visuals, en els nous moviments ocultistes, en el *makeup* i el *cosplay*, o en les subcultures. Aquesta taula rodona proposa un abordatge transversal de la transformació de la figura del vampir al segle XXI des de la perspectiva actual.

- Amb Javier Arries, llicenciat en Ciències Físiques per la Universitat Complutense de Madrid en l'especialitat de Física de la Terra i del Cosmos, i Pere Parramon, llicenciat en Història de l'Art i Màster en Comunicació i Crítica d'Art per la Universitat de Girona

- **El vampir: fantasia, mite i realitat**

- Dijous 26 de març de 2020, 19.30 h

- Com s'ha transmès el mite del vampir a través de la cultura oral i de la literatura? La ponència indaga en l'origen dels atributs simbòlics de la figura del vampir, com ara l'atracció per la sang, la fòbia a la llum o l'aversion al que és sagrat. Totes aquestes característiques han acompanyat aquest etern proscrit fins avui, i han posat de manifest la seva importància en la cultura gòtica i la seva pervivència com a tendència cíclica.

A càrrec de Clara Tahoces, investigadora dedicada a temes insòlits i misteriosos, i redactora i reportera del programa de televisió *Cuarto milenio*

- **La vampiressa: orígens i transgressions contemporànies**

1 d'abril de 2020, 19.30 h

La figura de la vampiressa en la cultura popular ha estat sovint relegada a un segon pla respecte de la del vampir, i reflectida amb freqüència de manera simplista, com una criatura sexualment àvida i de caràcter pervers. Aquesta sessió abordarà el tema del vampirisme en femení des dels seus orígens, en la mitologia clàssica, fins avui: des de la figura de Lilit en la religió judeocristiana, passant per la relació de la vampiressa amb la figura de la dona fatal vuitcentista i el vampirisme clínic, fins a arribar a l'apropiació subversiva de la vampiressa per part de les artistes contemporànies.

A càrrec de Montserrat Hormigos, doctora en Comunicació Audiovisual i Teoria del Discurs, i llicenciada en Ciències de la Informació per la Universitat de València

- **El vampir audiovisual: de *Nosferatu* a *Penny Dreadful*  
Una conversa entre Paco Cabezas i Desirée de Fez**

Dijous 23 d'abril de 2020, 19.30 h

L'audiovisual és el mitjà d'expressió ideal per a la figura del vampir. El cinema és un joc de llums i ombres, una il·lusió en la qual la mort i la resurrecció són fets naturals, en la qual els cossos no envelleixen i les càmeres no es reflecteixen als miralls. El mitjà audiovisual és el territori natural del vampir, l'atmosfera vital on aquest creix i es desenvolupa. El director Paco Cabezas i la crítica de cinema Desirée de Fez conversen al voltant del mite del vampir al cinema i a la televisió arran de la vinculació d'aquest realitzador amb el cinema de terror i la direcció d'alguns capítols de la sèrie *Penny Dreadful*.

## CICLE DE CINEMA

### POR I PLAER. CINEMA DE VAMPIRS

Del 27 de març al 29 de maig de 2020

Cicle coordinat per Toni Vall, crític cinematogràfic

Els vampirs, eters romàntics, torturats, ferits, condemnats al desamor, sempre assedegats de sang i tocats per l'infortuni. I, també, personatges profundament inspiradors, carn de literatura i de cinema. Les quatre pel·lícules que formen aquest cicle donen fe de la potència artística d'uns éssers dels quals mai no s'ha pogut provar l'existència, però que habiten des de temps immemorials en la imaginació dels artistes i en els somnis de les persones. A partir del fundacional mite del *Dràcula* imaginat per Bram Stoker, innumerable films s'han aproximat a la realitat vampírica amb la intenció de desxifrar-ne el misteri.

- **NOSFERATU** / F. W. Murnau, 1922, Alemanya. VOSE  
Divendres 27 de març, a les 19.30 h  
F. W. Murnau fa de la seva adaptació fílmica de *Dràcula* un llargmetratge seminal, epifànic i decisiu per a la història del cinema, una obra mestra de l'expressionisme alemany.
- **DRÀCULA** / Terence Fisher, 1958, Regne Unit. VOSE  
Divendres 3 d'abril, a les 19.30 h  
Fisher ens proposa la versió més carnal i eròtica de l'home vampir, l'habitant d'una mansió maleïda que acumula ànsies de venjança per la mort de la seva estimada.
- **DRÀCULA DE BRAM STOKER** / Francis Ford Coppola, 1992, EUA. VOSE  
Divendres 8 de maig, a les 19.30 h  
Coppola adapta amb una mirada gòtica i operística la novel·la de Bram Stoker. Una obra poètica i inspiradora, segurament la versió més romàntica i desesperada d'aquest mite literari.
- **SOLO LOS AMANTES SOBREVIVEN** / Jim Jarmusch, 2013, Regne Unit. VOSE  
Divendres 29 de maig, a les 19.30 h  
Jim Jarmusch filma una atrevida i experimental història d'amor entre vampirs al llarg de l'eternitat, ambientada a Tànger i Detroit, ciutats poèticament desolades.

## FAMÍLIA

### ESPAI FAMILIAR I EDUCATIU

#### VAMP CLUB

Recomanat per a famílies amb infants a partir de 12 anys

Després de la immersió en l'univers de representacions artístiques vampíriques de l'exposició, el Vamp Club obre les portes als seus nous membres, encarregats de la producció de la comunicació visual de les seves activitats. Us proposem una experiència creativa en la qual podreu dissenyar els dispositius comunicatius de la comunitat: pòsters de pel·lícules, cartells de congressos científics i, fins i tot, el menú del restaurant. Es tracta d'un espai dins de l'exposició pensat principalment per al públic familiar, en el qual es proposa una activitat que convida els participants a explorar de forma lliure i creativa algun dels aspectes de l'exposició.

### VISITA EN FAMÍLIA

#### VAMPIROLOGIA. UNA EXPLORACIÓ PLURAL DEL MITE

Diumenges i festius, a les 10 h

Recomanat per a famílies amb infants a partir de 12 anys

Per què la figura del vampir és tan fascinant? Si esteu disposats a dur a terme una investigació activa i participativa en família, aquesta és la vostra visita! Transformeu-vos en equips d'antropòlegs, científics, vampirs, investigadors i historiadors, i, amb el suport de l'equip educatiu, feu anàlisis culturals que proposin noves hipòtesis i abordin el mite del vampir des de múltiples perspectives. Aquesta visita està pensada especialment per a famílies, i inclou un recorregut per la mostra i activitats participatives dins de l'espai expositiu. Conduïdes per un mediador, les visites es basen en un tema principal de l'exposició que es desenvolupa al voltant de les obres exposades.

## EduCaixa

### **Vampiròlegs. Una visita participativa a Vampirs**

ESO, batxillerat i cicles formatius

Per què la figura del vampir és tan pertorbadora i fascinant? Què fa que establim una connexió tan potent amb aquest personatge? Què és el que encarna? En aquesta visita participativa, dissenyada especialment per a un públic jove, els alumnes se submergiran en el mite del vampir i desenvoluparan una pràctica creativa per analitzar-lo des de l'antropologia, la història, la literatura, la psicologia, el cinema i altres formes d'expressió de la cultura popular, com ara el còmic i el fanzín.

### **Visita comentada**

ESO, batxillerat i cicles formatius

El vampir és un mite fascinant i hipnòtic que sacseja la naturalesa humana i que ha tingut un gran impacte en la cultura popular occidental dels últims dos-cents anys. És un ésser espectral, ambigu i nocturn, paradigma de l'alteritat. En aquesta visita comentada, els alumnes podran desvelar algunes interpretacions històriques, artístiques, poètiques i psicològiques de la figura del vampir, així com la pervivència del seu imaginari en la cultura contemporània.

### **Presentació a docents**

Dimecres 19 de febrer, a les 17.30 h

A càrrec d'**Alexis Borràs**, director de Digital Films, una productora audiovisual especialitzada en l'educació en cinema i cultura visual, i professor a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC)



**NIT FOUND!**

**QUAN ES FA DE NIT. UNA VETLLADA VAMPÍRICA DE POESIA, PASSIÓ I RIALLES**

Divendres 6 de març de 2020

La Nit Found! planteja una experiència al voltant del vampir com a mite privilegiat de la cultura popular en connexió amb el que és lúdic i els sentits. Reivindicant l'essència del vampir com a subjecte romàntic, com a criatura apassionada, instintiva i pulsional, ens introduïm en els imaginaris gòtics que l'emparen i en els paratges passionals que transita a través de la lectura, la poesia, el cinema de sèrie B, la televisió i la música.

- 19.30 h: **Lectura musicada del capítol final de *Dràcula*, per Roberta Marrero**  
Lectura dramàtica del desenllaç de *Dràcula* (1897) de Bram Stoker, la llegendària novel·la que va introduir el vampir en l'imaginari dels segles XIX i XX. Recital a càrrec de Roberta Marrero, amb acompanyament de piano i serra musical.
- 20.15 h: ***Fingir llàgrimes de sang*, recital poètic de Javier Corcobado**  
Javier Corcobado planteja un recital de poemes propis, en la major part inclosos en els seus poemaris publicats, i algun de nou confeccionat per a l'ocasió. A través d'aquests poemes, abordarà el vampirisme en relació amb la societat distòpica, les addiccions i la superpoblació.
- 21 h: **Spanish Vampire Show, amb José Viruete i Mery Cuesta**  
Una sessió en la qual es projectaran i comentaran fragments de pel·lícules espanyoles sobre vampirs, tant adaptacions de culte i de cinema experimental com títols del «fantaterror». Aquest viatge humorístic, a càrrec de José Viruete i Mery Cuesta, oferirà una imatge calidoscòpica del vampir en l'imaginari espanyol contemporani.
- 22.15 h: **Recital musical vampíric d'Evripidis and His Tragedies**  
Una actuació al piano entre el recital i el musical en la qual el músic Evripidis Sabatis presenta una versió despullada i íntima de les seves cançons relacionades amb el vampirisme, un tema recurrent al llarg de la seva discografia.
- Altres activitats:
  - De 19 a 22 h: Exposició oberta al públic
  - De 19 a 22 h: Taller Vamp Club
  - De 17 a 21 h: Plaça exterior, **donació especial de sang**. Col·laboració amb la Creu Roja en suport a la campanya de donació de sang destinada al centre de transfusions de la Comunitat de Madrid.

## VISITES A L'EXPOSICIÓ

- **Visites comentades**

Divendres a les 18 h, dissabtes a les 12 i 19 h, diumenges i festius (excepte diumenges amb aperitiu) a les 12 h

La visita està dirigida per un mediador que, a partir del diàleg amb els participants, presenta els temes clau de l'exposició, els contextualitza i resol els possibles dubtes o les preguntes que puguin sorgir.

- **Visites comentades i menú temàtic**

Del 14 al 23 de febrer de 2020, divendres, dissabtes i diumenges, a les 13 h

Aquesta activitat, que s'inscriu dins de la celebració de l'onzena edició de Gastrofestival, ofereix una visita comentada que inclou la degustació d'un menú al nostre restaurant-cafeteria dissenyat especialment per a l'exposició. Cada plat del menú fa referència a algun element de l'imaginari col·lectiu del mite del vampir, començant per un Bloody Mary i acabant amb unes postres Dràcula.

- **Visites comentades per a grups**

Si sou una entitat cultural, una associació, un col·lectiu o un grup d'amics, CaixaForum us ofereix visites comentades a les exposicions temporals. Amb un màxim de 30 persones per grup, la visita dura una hora i es pot fer en diversos idiomes.

- **Cafè i tertúlia / Vermut i tertúlia / Cafè i tertúlia per a grups**

Cafè i tertúlia: els dijous 27 de febrer, 19 de març, 16 d'abril i 28 de maig, a les 17 h

Vermut i tertúlia: els diumenges 16 de febrer, 15 de març, 19 d'abril, 10 de maig i 7 de juny, a les 12 h

Una visita per tractar els temes que més interessin als visitants i conduïda per un mediador. En acabar la visita, es compartiran impressions en una conversa acompanyada d'un cafè, vermut o equivalent.

## ***Vampirs. L'evolució del mite***

Del 14 de febrer al 7 de juny de 2020

**CaixaForum Madrid**

Paseo del Prado, 36  
28014 Madrid

**Servei d'Informació**

Tel. 913 307 300  
icaixaforummadrid@magmacultura.net

**Horari**

De dilluns a diumenge, de 10 a 20 h

**Servei d'Informació de "la Caixa"**

Tel. 900 223 040  
De dilluns a diumenge, de 9 a 20 h

**Venda d'entrades**


Taquilles de CaixaForum i  
[www.CaixaForum.es](http://www.CaixaForum.es)

---

**Àrea de Comunicació de "la Caixa"**

Juan A. García: 913 307 317 / [jagarcia@fundacionlacaixa.org](mailto:jagarcia@fundacionlacaixa.org)

Sala de Premsa Multimèdia: <http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>

 [FundlaCaixaCAT](https://twitter.com/FundlaCaixaCAT) @CaixaForum\_CAT # **VampirsCaixaForum**